

TG-OM-150-39

KRAKÓW.

Ogród pałacowy na Łobzowie.

Wg podania Miechowity ~~z~~ Kazimierz Wielki założył w roku 1357 zameczek i ogród we wsi Łobzów pod Krakowem, w pobliżu odnogi Rudawy. Był to prawdopodobnie myśliwski dwór obronny, położony w bezpośrednim otoczeniu lasów, tworzących rodzaj naturalnego parku, obok otaczających zameczek sadów i warzywnika. Niewielka ta rezydencja została powiększona przez Stefana Batorego, który przebudowę pałacu ~~xxxx~~ ~~xxx~~ powierzył Santi Gucci'emu, a prace nad rozszerzeniem i przekształceniem ogrodu (w roku 1585) - Włochowi, nazw. Lorenzo Bozetho. Ostatecznym urządzeniem parku zajmowała się nawet (już po śmierci męża) Anna Jagiellonka. Powstał w ten sposób w Łobzowie kwaterowy, geometryczny ogród włoski, jednak nie bez wpływów rodzimych, co przejawiało się w jego użytkowości, przewidziano w nim bowiem (wg zaleceń samego króla) "3 kwatery dla ziela, jak dla róż, rozmarynu, lawendy, cyprysu, szpi-kandry goździków i fiołków, a 12 kwater na drzewa owocowe i wianorośle"

Ogród przyozdobiony i raz jeszcze rozszerzony za czasów Zygmunta III, posiadający wspaniałe sady owocowe i piękne sadzawki - stał się ogólnie podziwianą, letnią rezydencją królewską, zachowując jednak nadal charakter geometrycznego ogrodu włoskiego. Podzielony na 23 kwatery różnej wielkości, sprzężone krzyżującymi się alejami - przesunięty był na zachód od osi pałacu, wypełniającego. wraz z sadzawkami, pd. wsch. narożnik całego założenia.

Dopiero za Jana III Sobieskiego przerobiono go " w guście francuskim", pod kierunkiem ogrodników: Jakuba i Piotra Gerharda. Przystrzyżono drzewa, kwatery obsadzono bukszpanem, urządzono figarnię, fontannę i labirynt kwiatowy. (Wg inwentarza z roku 1692 " wogrodzie były kwatery francuskie z herbami królestwa, bukszpanami zasadzone, koło tych kwater płoty, a w kwaterach żołnierz wysadzony z kopią. W tymże

(ogrodzie) labirynt siany, który teraz sztachetami nowo obwiedziny, na francuską modę i figarnia).

Ok. r. 1706 rezydencja i ogród zaczynają chylić się ku upadkowi. Wg lustracji z roku 1709 "w korpusie pałacowym wszystko groziło zawaleniem, a ogród w znacznej części na łaki obrucono". Inwentarz z roku 1733 mówi o "ogrodzie włoskim, teraz pustym, z ulicami zarosniętymi i wielką ilością kwater, zamienionych na pola zbożowe." W roku 1787, Stanisław August ofiarował Łobzów, należący zawsze do dóbr koronnych - Akademii Krakowskiej, a rząd austriacki zaanektował go, wraz z innymi dobrami Akademii na rzecz skarbu.

Po roku 1815, za czasów Rzeczypospolitej Krakowskiej - pałac i park oddano w dzierżawę Beni...., który założył tu restaurację, zobowiązując go jednocześnie do odnowienia budynku i uporządkowania parku. W 1 poł. XIX w. obszerny, obwiedziony murem ogród, z czterema przecinającymi się alejami i grupami starych lip - był miejscem powszechnie uczęszczanym, zwłaszcza w latach 1833-1836, kiedy był siedzibą Krakowskiego Bractwa Kurkowego. Po zajęciu Krakowa przez Austrię - stał się Łobzów własnością Komendy Wojsk Austriackich. Na ruinach d. pałacu wzniesiono neogotycką Szkołę Kadecką.